

Stanovisko Svazu průmyslu a dopravy ČR k materiálu

„Surovinová politika České republiky v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů“

Obecné připomínky

1. Ačkoliv termín vypořádání dokumentu v meziresortním připomínkovém řízení je 9. 12., tak dle dohody s Předsedou vlády má být dokument surovinové politiky projednán na RHSD **v únoru 2016**, tudíž předpokládáme, že ještě v následujících dvou měsících bude další prostor vyjádřit se k upravenému dokumentu.

Zásadní připomínky

1. **Požadujeme kapitulu 3.2.1 zásadním způsobem přepracovat.**

Odůvodnění:

Kapitulu 3.2.1 považujeme za zcela nedostatečně zpracovanou. Tato klíčová kapitola by měla především obsahovat konkrétní záměry státu v oblasti těžby hnědého uhlí. Místo toho pouze rekapituluje dosavadní kroky vlády a podkladové studie, které sloužily k rozhodnutí o limitech. Tyto kroky a materiály nicméně nejsou z hlediska obsahu surovinové politiky relevantní. Surovinová politika by měla vycházet z dnešního stavu dostupnosti zásob a s ohledem na ně formulovat záměry státu a dále v souladu s usnesením vlády č. 827 z roku 2015 obsahovat možnost využití strategických zásob za limity na lomu ČSA.

Legitimními záměry by mohlo být například vytvoření podmínek pro maximálně efektivní využití zásob hnědého uhlí v rámci ekologických limitů, využití zásob v bočních svazích lomů hlubinnými těžebními metodami, zajištění dostatku prostředků na budoucí rekultivace, ochrana rezervních lokalit, minimalizace dopadů povrchové těžby na zdraví a životní prostředí, přednostní využití vytěženého uhlí pro pokrytí potřeb teplárenství (změny dobývacích prostorů v předpolí lomu Bílina – viz usnesení vlády č. 827) atd. Daná kapitola však žádné záměry státu v oblasti těžby a využití hnědého uhlí neobsahuje a v současné podobě je víceméně zbytečná.

Navíc je uvedena i zavádějící informace, že další hodnocení otázky územně ekologických limitů na lomu ČSA proběhne v roce 2020, správně by mělo být uvedeno „nejpozději“ v roce 2020. V kapitole 3.2.1 by měl být uveden záměr státu ponechat prozatím zásoby za limity na ČSA jako strategickou rezervu s tím, že o jejím případném využití by mělo být rozhodnuto do roku 2020 v návaznosti na vyhodnocení naplňování Státní energetické koncepce (tedy nikoli jen v závislosti na postupu výstavby jaderných bloků, ale komplexně naplňování SEK včetně např. dosahování úspor energie, využití OZE atd.). Odpovídající konkrétní úkol by měl být uveden v kapitole 5. Nástroje na prosazování surovinové politiky.

2. **Do kapitoly 5. Nástroje na prosazování surovinové politiky požadujeme** doplnit konkrétní úkoly týkající se přímo těžebního sektoru, které vyplývají z usnesení vlády č. 827 z 19. 10. 2015 k řešení dalšího postupu ÚEL.

Odůvodnění:

Surovinová strategie by měla obsahovat všechny relevantní úkoly související s těžebním sektorem.

3. V materiálu se pracuje na mnoha místech s pojmem „druhotná surovina“, přičemž není nikde uvedena definice tohoto pojmu. Doporučujeme, aby ve spolupráci MPO a SPD ČR byl požadavek na definici a zapracování tohoto pojmu uplatněn jako zásadní připomínka vůči MŽP v rámci připomínkového řízení k připravovanému zákonu o odpadech. Žádáme MPO o aktivní spolupráci a iniciativu pro zajištění definice v zákoně o odpadech.

4. Bod 3.1.3. Náhrada primárních nerostných surovin formou sběru a recyklace druhotných surovin

Domníváme se, že by bylo vhodné rozšířit kapitolu 3.1.3. též o recyklaci vybraných výrobků s ukončenou životností. Tím by se dalo jasně najevo, že VVUŽ nejsou druhotnou surovinou a že podléhají zvláštnímu režimu. Zde by měla být konstatována evropská směrnice a její implementace v ČR formou nového zákona o odpadech a nového zákona o VVUŽ. Výslovně by se pak mohlo uvést, že tyto VVUŽ podléhají zvláštnímu režimu zajištění zpětného odběru a že tento zpětný odběr je oddělen od sběru druhotných surovin.

5. Bod 3.1.3.2. Recyklace rudních, kovových a kritických surovin

V případě elektrozařízení se nejedná přímo o druhotnou surovinu (jak je uveden název kapitoly), ale ta vzniká až zpracováním zpětně odebraných spotřebičů v systému zpětného odběru organizovaných výrobců.

6. Ve stejném bodě požadujeme dovysvětlit větu „Závažným technologickým problémem jsou stále se snižující obsahy strategických kovů ve vyspělé elektronice ve vazbě na miniaturizaci elektronických zařízení a také obrovská výrobní různorodost, která účinnou recyklaci značně limituje.“

Odstavec konstatuje, že lze něco získat z výrobků s ukončenou životností, což je pravda, ale není jasné, o jaký se jedná závažný technologický problém, a co by se mělo vlastně změnit. Doporučujeme tuto větu přeformulovat a případně ji dovysvětlit.

7. Bod 3.1.5. Komoditní trh

Není jasné, proč je „Komoditní trh“ zmíněn v samostatné kapitole, aniž by byl zmíněn jiný způsob obchodování? Proto by bylo vhodnější tento odstavec zrušit. Uvedení pouze jediného způsobu není systémové – pokud by byla celá kapitola věnována obchodování s druhotnými surovinami, odpady a elektrickou energií, byla by situace jiná.

8. Bod 5.1.1 Horní právo

Požadujeme formulovat úkol jako „návrh nové moderní úpravy horního práva“ s konkrétním termínem.

Odůvodnění:

Termín „průběžně“ nedává v případě změny legislativy smysl. Jsme toho názoru, že horní právo je v ČR značně zastaralé a potřebuje novou komplexní úpravu, která by reagovala na nové podmínky vyplývající především z téměř úplné privatizace těžebního sektoru a zásadně odlišné role státu oproti době, ze které horní právo ve svých základech pochází.

9. Bod 5.1.1 Horní právo

Požadujeme mezi upravené oblasti doplnit vytvoření legislativního rámce, který by umožnil uložit povinnost přednostní dodávky vytěženého hnědého uhlí pro vysokoúčinnou kombinovanou výrobu elektřiny a tepla v mimořádných situacích.

Odůvodnění:

Usnesením vlády č. 827 z 19. 10. 2015 bylo ministru průmyslu a obchodu uloženo zpracovat do 31. prosince 2015 analýzu možností právní úpravy státní regulace způsobu využití hnědého uhlí pro potřeby teplárenství. Výstupy této analýzy by se logicky měly promítnout do záměrů v oblasti horního práva.

10. Bod 5.1.3. Ekologická legislativa

U odrážky „modernizace zákona 185/2001 o odpadech“ by měl být jednoznačně uveden odkaz na vládou schválené věcné záměry nového zákona o odpadech a zákona o výrobcích s ukončenou životností. Mělo by zde být uvedeno, co se jim na věcných záměrech líbí či nelíbí. Případně směřování paragrafového znění, připraveného po schválení věcného záměru Legislativní radou vlády. Obecně lze doporučit: „zajištění implementace právních předpisů Evropské unie (směrnice 2012/19/EU, pokud jde o elektrozařízení, a směrnice 2006/66/ES, pokud jde o baterie a akumulátory) případně postup v souladu s best practice v EU.

11. Bod 5.1.3. Ekologická legislativa

Požadujeme předposlední odrážku začínající slovem „zmodernizovat“ vypustit bez náhrady. Alternativně uvést konkrétní úpravy, které by měly být provedeny

Odůvodnění:

Je uváděna řada právních předpisů již neplatných. Pokud je navrhována úprava legislativy, měla by být co nejvíce konkrétní. Výraz „zmodernizovat“ je naprosto vágní a může znamenat cokoli. Buď je potřebné k jednotlivým předpisům uvést, co konkrétně je potřeba změnit, nebo je odrážka zcela zbytečná – pak je lepší ji vypustit.

12. Bod 5.2.1. Regionální surovinové koncepce

Především není vůbec jasné, kdo by měl regionální surovinové koncepce pořizovat a proč. Využití nerostného bohatství je plněn podřízeno ústředním orgánům státní správy a není vůbec jasné, čemu by měla navrhovaná atomizace regionálních koncepcí prospět.

13. Bod 5.2.2. Vyhodnocení dopadů souvisejících strategických dokumentů na surovinovou politiku:

Doporučujeme celou kapitolu vypustit bez náhrady.

Odůvodnění:

Kapitola naprosto postrádá smysl. Jaký vliv dopadů strategických dokumentů by se měl hodnotit? Uváděné strategické dokumenty jsou známé již dnes a Surovinová politika by s nimi měla být v souladu.

14. Bod 5.2. Nástroje v oblasti výkonu státní správy

Navrhujeme doplnění bodu 5.2. o kapitolu:

5.2.8. Dohled nad dodržováním pravidel nakládání s výrobky s ukončenou životností.

- Prostřednictvím kvalitní legislativy a efektivní kontroly dodržování pravidel nakládání s výrobky s ukončenou životností, zajistit podmínky pro naplnění povinností České republiky, které vyplývají z právních předpisů Evropské unie.

15. V rámci kapitoly „5.3. Studie a analýzy“ zvážit analýzu Efektivity náhrady primárních nerostných surovin formou sběru a recyklace druhotných surovin a formou zpětného odběru vybraných výrobků s ukončenou životností.